

Προσφωνηση
της Α.Μ. του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσοστόμου προς τον
Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Φιλλανδίας κατά το συλλειτουργο
της 7^{ης} Φεβρουαρίου 2010

Σεβασμιώτατε Αρχιεπίσκοπε Καρελίας και πάσης Φιλλανδίας κ.
Λέον,

Πανιερώτατοι και Θεοφιλέστατοι άγιοι αδελφοί,
Λαέ του Θεού ευλογημένε,

Μέσα στην κατανυκτική ατμόσφαιρα του Τριωδίου, με το βλέμμα ήδη στραμμένο προς τον Σταυρό και την Ανάσταση του Κυρίου, όπου μας ποδηγετεί η Ορθόδοξή μας Εκκλησία, αξιωνόμαστε της χαράς της σημερινής συλλειτουργίας.

Ασφαλώς δεν θα πρωτοτυπούσα, αν έλεγα ότι η Ορθοδοξία βιώνεται με τη λατρευτική ζωή κι ότι κορύφωσιν αυτής της βίωσης συνιστά η Θεία Λειτουργία. Με τη Θεία Λειτουργία πραγματοποιείται η κατ' εξοχήν κοινωνία με τον εν Τριάδι Θεό αλλά και επισφραγίζεται διά του «ενός Άρτου» και του ενός «κοινού ποτηρίου» της πίστεως, η ενότητα όλων ημών των Ορθοδόξων. Των ορθοδόξων που κατοικούν στην Κύπρο αλλά και στη Φιλλανδία και «εν παντί τόπω της δεσποτείας Χριστού».

Αφού, λοιπόν, διά της μεταλήψεως των αχράντων Μυστηρίων εκμηδενίσαμε αποστάσεις και διαφορές και γίναμε «**σύσσωμοι**» και «**σύναιμοι**» με τον Χριστό, με πολλή χαρά και αισθήματα βαθιάς συγκίνησης σάς καλωσορίζουμε, Σεβασμιώτατε, μαζί με την τίμια συνοδεία σας, και επίσημα στη νήσο μας. Σας υποδεχόμαστε ως τον «άγγελο της Ορθοδοξίας» εις τον Βορρά της Ευρώπης, τον παρέχοντα την καλή ομολογία της αμωμήτου πίστεώς μας και την μαρτυρία του ήθους της μέσα σ' ένα ετερόδοξο περιβάλλον. Δεν σας νιώθουμε μακριά μας. Η κοινή ορθόδοξη παράδοσή μας αποτελεί ζωντανή γέφυρα μεταξύ των Εκκλησιών μας. Κι η γέφυρα της προσευχής μάς συνδέει πάντοτε, παρ' όλες τις αποστάσεις και τα εξωτερικά εμπόδια.

Προσωπικά, αναπολούμε και τη μόλις προ ολίγων μηνών ειρηνική επίσκεψή μας στην αυτόνομη Εκκλησία της Φιλλανδίας και

τη συνάντηση και συναναστροφή μαζί σας. Αναμνησκόμεστε, ακόμα και τη δική σας, ανεπίσημη επίσκεψη, το 2004, στην Κύπρο, που μας έδωσε τη δυνατότητα να σας γνωρίσουμε από τότε και να εκτιμήσουμε τα πολλά χαρίσματα που σας περικοσμούν.

Τη μεγάλη χαρά της παρουσίας σας μεταξύ μας, Σεβασμιώτατε, την μοιραζόμαστε με όλη τη μακρά σειρά των αιτιόμων προκατόχων μας, αλλά και τη φάλαγγα των αγίων του μαρτυρικού τόπου μας. Συναγάλλονται μαζί μας οι «θεοφόροι Απόστολοι» Βαρνάβας, Παύλος και Μάρκος, οι ιδρυτές της Εκκλησίας μας. Αγάλλονται βλέποντας την Εκκλησία που ίδρυσαν να μένει «ασάλευτη εις τους αιώνας» και εσάς να βαδίζετε στους ίδιους χώρους, που και εκείνοι πριν από δυο χιλιάδες, περίπου, χρόνια εβάδισαν. Σας υποδέχονται, σήμερα, ο άγιος Σπυρίδων ο επίσκοπος Τριμυθούντος, ο άγιος Επιφάνιος, ο άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος, ο άγιος Ηρακλείδιος, ο άγιος Πανάρετος. Θα αισθάνεστε, ήδη, την αύρα της αγιότητας να αναδίδεται από τη γη μας. Θα το αντιληφθείτε καλύτερα, όταν θα επισκεφθείτε, από αύριο, τις Μητροπόλεις μας και τους αγιασμένους, από τους πνευματικούς αγώνες, χώρους ασκήσεως και τελειώσεως των πολλών αγίων μας, εξ αιτίας των οποίων και η νήσος μας ονομάστηκε «**αγία νήσος**».

Οι σχέσεις των δύο Εκκλησιών μας ήταν και είναι άριστες. Μας συνδέουν εκτός των άλλων η κοινή αγάπη και ο σεβασμός προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Μας συνδέει και κοινή παράδοση στην οποία παραπέμπει κι ο άγιος Σέργιος, ο ομοεθνής μας, Έλληνας, μοναχός που μετέφερε την πνευματική παράδοση του Βυζαντίου και του ελληνικού χώρου στην Καρελία, ιδρύοντας μαζί με τον άγιο Γερμανό στο ανατολικό μέρος της Φιλλανδίας, την ιστορική μονή τού Βάλαμο. Οι δεσμοί συσφίχθηκαν, περαιτέρω, στο πρόσφατο παρελθόν με την προσωπικότητα του προκατόχου σας, του σημερινού γέροντος Μητροπολίτου Νικαίας Ιωάννου, με τον οποίο συνεργαστήκαμε πολλάκις στις Πανορθόδοξους διασκέψεις και σε άλλα εκκλησιαστικά συνέδρια. Έγιναν οι δεσμοί αυτοί πιο στενοί με τη δική σας προσωπικότητα και κορυφώνονται σήμερα, με την επίσημη επίσκεψή σας στην Κύπρο.

Οι δύο μας Εκκλησίες, παρά το μικρό αριθμητικό μέγεθός τους, έχουν και ευθύνη αλλά και προοπτική μεγάλη, λόγω της ένταξης των χωρών μας στην Ενωμένη Ευρώπη. Καλούμαστε σήμερα, ως Εκκλησία, να δράσουμε σ' έναν κόσμο που, μέσα στην οίησή του, απέρριψε τον Θεό και ζει τώρα τις συνέπειες της απουσίας του. Χωρίς το Θεό που του εμβάλλει την επίγνωση των ορίων του αλλά και την συναίσθηση της ευθύνης του, νόμισε ο σύγχρονος άνθρωπος πως όλα του επιτρέπονται. Κατά τη λογική του, αφού όλα τα κατασκευάζει, μπορεί και όλα να τα κατευθύνει και να τα ορίζει. Οι εφευρέσεις του, όμως, χωρίς τον σωτήριο περιορισμό του Θεού, μετεβλήθησαν σε όργανα διάλυσης των κοινωνιών και των ηθικών θεσμών. Δημιούργησαν μια κοινωνική αγωγή με πολύ λίγο σεβασμό προς τις ηθικές και πνευματικές αξίες και με ακατάσχετη τάση προς τις υλικές. Η αύξηση της βίας και της τρομοκρατίας, η καταπάτηση κάθε έννοιας δικαίου, η ειδωλοποίηση παθών και επιθυμιών, προσδιορίζουν το στίγμα μιας κοινωνίας της οποίας μόνη αλλαγή φαίνεται να 'ναι το ότι καταντά συνεχώς και περισσότερο απάνθρωπη.

Ο σύγχρονος κόσμος και ιδιαίτερα η Ευρώπη, στην οποία ανήκουμε και στην οποία ζούμε, έχει ανάγκη των προτάσεων που καταθέτει η Ορθοδοξία για να βγει ο σύγχρονος άνθρωπος από τα αδιέξοδά του. Η Ορθοδοξία δεν υπόσχεται υλικά αγαθά στον άνθρωπο. Ούτε και διαθέτει τέτοια. Του δίνει όμως διέξοδο στη μοναξιά του, απαντήσεις στην ανασφάλειά του, υποδείξεις για άρση της απανθρωπιάς του, τον στρέφει προς εκζήτηση της βασιλείας του Θεού.

Χαιρόμαστε ιδιαίτερα, Σεβασμιώτατε, γιατί η επίσκεψή σας στην Κύπρο μάς δίνει την ευκαιρία να συμπροβληματιστούμε στα θέματα αυτά και να αναζητήσουμε από κοινού διεξόδους στα σημερινά, μακράν του Θεού, αδιέξοδα.

Την ανάγκη της στροφής μας προς τον άνθρωπο με σκοπό τη συμπαράσταση προς αυτόν και την υποβοήθησή του να ξεπεράσει τις δυσκολίες και τα αδιέξοδα της ζωής, τονίζει και η σημερινή ευαγγελική περικοπή. Ως κριτήριο για την εκ δεξιών ή εξ ευωνύμων του Θεού κατάταξη των ανθρώπων, τίθεται η στάση τους απέναντι

στον συνάνθρωπο. Η μεγάλη σημασία που δίδεται στη στάση μας αυτή, δεν τονίζει απλώς την ισότητα και την κοινή καταγωγή όλων μας από τον πρώτο Αδάμ, ούτε και την κοινή σωτηρία από τον δεύτερο Αδάμ. Τονίζει κυρίως το γεγονός της συνύπαρξης μας, ως μελών του σώματος της Εκκλησίας, του μυστικού σώματος του Χριστού. Κι όπως εάν «πάσχη εν μέλος, συμπάσχει πάντα τα μέλη», έτσι, αν θεραπευτεί το πάσχον μέλος, ανακουφίζεται ολόκληρος ο οργανισμός. Η θεραπεία, επομένως, δεν προσφέρεται μόνο στο πάσχον μέλος, αλλά μέσω αυτού σ' ολόκληρη την υπόστασή μας. Το ίδιο συμβαίνει και με τα πονεμένα μέλη της Εκκλησίας, τους «ελαχίστους αδελφούς». Αγκαλιάζοντάς τους με την αγάπη μας και απαλύνοντας τον πόνο τους, ανακουφίζουμε το σώμα του Χριστού, τον ίδιο τον Θεάνθρωπο, και ουσιαστικά η προσφορά μας αναφέρεται σ' Εκείνον.

Οι υπηρεσίες μας, ως εκ τούτου, Άγιε Αδελφέ, προς τον άνθρωπο του καιρού μας, όπως επιβάλλει η υποχρέωσή μας ως προκαθημένων των Εκκλησιών μας, είναι υπηρεσίες προς τον ίδιο τον Χριστό. Τα λόγια του στη σημερινή παραβολή είναι ξεκάθαρα: «Εφ' όσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, εμοί εποιήσατε».

Σεβασμιώτατε,

Εάν επισκεπτόσασταν άλλη Εκκλησία, ο λόγος του Προκαθημένου της, ίσως να τερματιζόταν εδώ. Δεν μπορούμε, δυστυχώς, εμείς να σταματήσουμε εδώ. «**Καν ημείς σιγήσωμεν, οι κατεχόμενοι λίθοι της πατρίδος μας κεκραξόνται**». Και σήμερα, στον 21^ο αιώνα, στον αιώνα της ελευθερίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων η Κύπρος υποφέρει. Βρίσκεται μάλιστα στην πιο δεινή θέση της ιστορίας της. Η Τουρκία που, από το 1974 μας επετέθη βάρβαρα και κατάκτησε με τη βία το 37% των πατρίων εδαφών μας, προχωρεί υπό την ανοχή της «πολιτισμένης» ανθρωπότητας στην εφαρμογή των ανόσιων σχεδίων της, που είναι σε όλους ξεκάθαρα

και συνίστανται στην επιβολή, τώρα, μιας θνησιγενούς διευθέτησης που θα οδηγήσει, σε λίγο, στην τουρκοποίηση της Κύπρου. Αφού εφάρμοσε ένα εθνικό ξεκαθάρισμα διώχνοντας όλους τους Ορθόδοξους Χριστιανούς από τις εστίες τους, εποικίζει με Τούρκους από την Ανατολία τις κατεχόμενες περιοχές μας, μεταβάλλοντας το δημογραφικό χαρακτήρα της χώρας μας. Κι ακόμα προσπαθεί να εξαλείψει κάθε τι που υπενθυμίζει τον ελληνικό και χριστιανικό χαρακτήρα της περιοχής.

Στα κατεχόμενα, πέραν από 500 Ορθόδοξοι ναοί, βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Μερικοί κατεδαφίστηκαν, άλλοι μετετράπησαν σε μουσουλμανικά τεμένη, άλλοι σε οίκους διασκέδασης, στρατόπεδα, ακόμα και σε στάβλους ζώων. Και μερικοί αφέθησαν στην καταλυτική φθορά του χρόνου. Οι εικόνες και τα ιερά σκεύη μας πωλούνται ως εμπορεύματα στις αγορές της Ευρώπης και της Αμερικής. Ζητήσαμε, ως Εκκλησία, να μας επιτραπεί να επιδιορθώσουμε τους ναούς μας, οι οποίοι θα πρέπει να αποδοθούν στην λατρεία του Θεού. Κι όμως, η Τουρκία, που κάνει επιδείξεις καλής, δήθεν, θέλησης, και σεβασμού της διεθνούς τάξης και νομιμότητας, ακόμα και σ' αυτό το θέμα της συντήρησης θρησκευτικών μνημείων και μνημείων πολιτισμού μένει ανάλγητη.

Ζητούμε, άγιε αδελφέ, και τη δική σας βοήθεια. Την παρέμβασή σας στην Κυβέρνηση και στις αρχές της χώρας σας αλλά και όπου διαθέτετε πρόσβαση, προκειμένου να σωθεί ο λαός μας, από «την καταδυναστεϊάν του αλλοτρίου». Πολύ περισσότερο εκζητούμε τις θεοπειθείς προσευχές σας για απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Σεβασμιώτατε,

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου, με την ευκαιρία της επίσημης επίσκεψής σας, απεφάσισε ομόφωνα, να σας απονεμίσει την ανώτατη διάκριση της Εκκλησίας της Κύπρου, το χρυσούν παράσημο του Αποστόλου Βαρνάβα. Είναι ένδειξη τιμής και αγάπης προς το πρόσωπό σας καθώς και βαθιάς εκτίμησης προς την Εκκλησία της Φιλλανδίας. Δεχθείτε αυτή τη διάκριση και να θυμάστε ότι ο τάφος του Αποστόλου Βαρνάβα, η μορφή του οποίου εικονίζεται στο παράσημο, βρίσκεται υπό κατοχήν. Είναι απροσπέλαστος σ' όσους,

ελεύθερα και χωρίς να προσκυνήσουν την κατοχή, θέλουν να τον επισκεφθούν. Ευχηθείτε και σεις, Σεβασμιώτατε, και προσευχηθείτε στο Θεό να μην αργήσει η ώρα της απελευθέρωσης. Για να μπορέσουμε έτσι, σε μια νέα επίσκεψή σας, να σας ξεναγήσουμε και στον Απ. Βαρνάβα, και στον Απ. Ανδρέα, και στην Κερύνεια, την Αμμόχωστο, την Μόρφου και σ' όλη τη σκλαβωμένη σήμερα γη μας.